

УДК 336.22

DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V27\(2021\)-14](https://doi.org/10.31521/modecon.V27(2021)-14)

Лушко С. М., викладач кафедри фінансів і кредиту, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна

ORCID: 0000-0003-4598-1319

e-mail: sveta.lushko@gmail.com

Руденко Н. О., кандидат економічних наук, доц. б.в.з. кафедри обліку і аудиту, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна

ORCID: 0000-0003-4598-1319

e-mail: nathalierudenko@gmail.com

Аналіз податкових надходжень як складової доходів Державного бюджету України

Анотація. Дослідження присвячено аналізу структури та динаміки доходів Державного бюджету України за 2016-2020 роки. Значна увага була приділена податковим надходженням, оскільки їх частка є найбільшою. Визначено, що динаміка податкових надходжень за останні п'ять років має позитивну динаміку та зростає в номінальному значенні. Розраховано темп приросту податкових надходжень та зазначено причину низького його приросту у 2020 році. Охарактеризовано склад і структуру податкових надходжень у розрізі прямих і непрямих податків та за групами відповідно до бюджетної класифікації доходів. Більш детально розглянуто вплив реформи децентралізації на структуру податкових надходжень, зокрема, зміни пропорцій розподілу податку на прибуток та податку на доходи фізичних осіб між бюджетами різних рівнів. Встановлено, що фіскальний потенціал використаний не повною мірою через недоліки в адмініструванні, низький рівень податкової культури та високу частку тіньової економіки.

Ключові слова: податки; збори; податкові надходження; доходи бюджету; фіскальний потенціал.

Lushko Svitlana, Teacher of the Finance and Credit Department, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine

Rudenko Natalia, Ph.D in Economics, Associate Professor of the Accounting and Audit Department, Petro Mohyla Black Sea National University Mykolaiv, Ukraine

Analysis of Tax Revenue as a Part of Ukrainian's State Budget Income

Abstract. Introduction. The state budget is its monetary fund. Due to budget revenues, public authorities and local governments provide funding for their functions. The state uses mostly the tax method to accumulate budget funds. At the same time, the budget of our country has a chronic deficit and a significant level of public debt, which is involved to cover it, and the fiscal potential of our tax system is not fully used due to the high share of the shadow economy.

Purpose. Analysis of the dynamics and structure of tax revenues in terms of direct and indirect taxes, identification of current problems in the field of taxation and possible measures for their solution.

Results. As a result of the analysis of the structure of state budget revenues, it has been found that tax revenues form on average 80% of their total amount. The share of non-tax revenues is from 16.21 to 19.79%. The share of revenues from capital transactions ranges from 0.01% to 0.07%, and official transfers - from 0.95% to 1.34% over the past 5 years. Revenues to trust funds (the Fund for Social Protection of the Disabled and the Fund for Defense and Security of the State) are less than 1%. However, in 2017 their share increased to 3.76%. This was possible due to the significant inflow of confiscated funds received from the sale of property confiscated for committing a corruption crime, which went to the target defense fund. It has been determined that the state mostly uses the tax method in the process of generating budget revenues. The authors also analyzed the structure of tax revenues. It has been found that the dynamics of growth of their nominal volume is positive. It has been estimated that the growth rate compared to the previous year in 2017 was 24.3%, in 2018 - 32.9%, in 2019 - 15.0% and in 2020 - 4.1%. It has been noted that the low growth rate of tax revenues in 2020 was due to the negative effects of Covid-19. The shares of direct and indirect taxes have been compared in the research paper. It has been found that indirect taxes account put approximately two-thirds of the total amount. The largest share among tax revenues belongs to VAT and is about 50%. Direct taxation gives 1/3 of all tax revenues. The largest share in the group of direct taxes belongs to Income tax and Corporate tax.

Results. As a result, it has been concluded that the Tax System of Ukraine is constantly undergoing reforms in search of the most optimal tax rates and the most effective organization of tax work. However, unfortunately, maximum efficiency has not yet been achieved yet because Ukraine still belongs to the group of countries with a high share of the "shadow economy". The presence of a tax-free economy determines the non-receipt of monetary resources in the budget. These funds could become an additional source of filling the budget in case of changes in tax legislation, which would make it impossible to use tax avoidance schemes and improve the system of tax administration, which would prevent taxpayers from evading taxation.

Keywords: taxes, fees, tax revenues, budget revenues, fiscal potential.

JEL Classification: H71; H72.

Стаття надійшла до редакції: 28.04.2021

Received: 28 April 2021

Постановка проблеми. Бюджет держави є суттєвою матеріальною основою для функціонування економіки країни. Завдяки доходам бюджету органи державної влади та місцевого самоврядування забезпечують фінансування покладених на них функцій.

У часи складних економічних та політичних умов в Україні для забезпечення соціально-економічного розвитку є досить важливим завданням забезпечити достатнє і своєчасне наповнення державної казни необхідним обсягом надходжень. Однак, враховуючи той факт, що бюджет нашої країни має хронічний дефіцит та значний рівень державного боргу при досить високому рівні тіньової (неоподаткованої) економіки, то можна зробити висновок про необхідність аналізу фіскального потенціалу податкової системи та підвищення її впливу, що регулює.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Роль податкових надходжень у формуванні доходів бюджету описував С. Юшко. Співвідношення бюджетних доходів та надходжень від податків, зборів (обов'язкових платежів) було проаналізовано М. Кармазіною. Аналіз динаміки та структури податкових надходжень до бюджетів різних рівнів за попередні періоди здійснювався І. Бенько, В. Бенько, В. Глуховою, Є. Гнатенко, А. Івановою, В. Михайленко, А. Полторак, О. Смірноюю, О. Сокирко, О. Хотенко та іншими науковцями. Однак, не зважаючи на значну увагу вчених-економістів до податкових надходжень, аналіз динаміки та структури податкових надходжень потребує додаткових напрацювань в умовах дефіциту Державного бюджету, оскільки податкові надходження є основним джерелом наповнення бюджетів та інструментом державного регулювання.

Формулювання цілей дослідження. Метою дослідження є аналіз податкових надходжень за 2016-2020 роки. У процесі виконання дослідження передбачається розв'язання наступних задач: дослідження частки податкових надходжень у загальній структурі доходів Державного бюджету, аналіз динаміки та структури податкових надходжень та аналіз причин неповного використання податкового потенціалу в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відповідно до Бюджетного Кодексу України доходи бюджету – це податкові, неподаткові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України (включаючи трансферти, плату за надання адміністративних послуг, власні надходження бюджетних установ) [1].

На підставі та на виконання Бюджетного кодексу України, був розроблений Наказ Міністерства

Фінансів України від 14.01.2011 №11 «Про бюджетну класифікацію» [2], згідно з яким структура чинної бюджетної класифікації доходів бюджету складається з наступних складових: 1) податкові надходження; 2) неподаткові надходження; 3) доходи від операцій з капіталом; 4) трансферти; 5) цільові фонди.

Дані про динаміку, структуру та відсоток виконання доходів Державного бюджету за 2016-2020 роки наведено в таблиці 1.

З даних табл. 1 можна зробити висновок, що найбільша питома вага у структурі доходів Державного бюджету належить податковим надходженням, частка яких становить близько 80 відсотків. Найбільшого значення за останні 5 років даний показник досяг у 2016 р. – 81,76%, а найменшого у 2017 – 79,04 відсотків.

Наступною за величиною статтею у загальній структурі доходів є неподаткові надходження. Дана група доходів містить доходи від власності та підприємницької діяльності, адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності, власні надходження бюджетних установ та інші неподаткові надходження. Їх частка в загальній структурі доходів бюджету коливається на рівні 20 відсотків. Свого максимального значення даний показник досяг у 2020 році – 19,79%, а мінімального 16,21% – у 2017 році.

Доходи від операцій з капіталом, які містять надходження від продажу основного капіталу, надходження від реалізації державних запасів товарів та кошти від продажу землі й нематеріальних активів, становлять не значну частину доходів Державного бюджету. Їх частка становить менше ніж 1% та коливається від 0,01% до 0,07% за останні 5 років.

Офіційні трансферти умовно поділяють на внутрішні та зовнішні. Вони складаються з коштів, що передаються до Державного бюджету з місцевих бюджетів та коштів, отриманих від урядів іноземних країн та міжнародних організацій (ООН, НАТО, ЄС, ОБСЄ тощо). Їх частка становить близько 1% та коливається від 0,95% до 1,34 відсотка.

Цільові фонди включають надходження до Фонду соціального захисту інвалідів та надходження до цільового фонду для забезпечення оборони і безпеки держави. Їх частка становить менше ніж 1 відсоток. Виділяється із загальної тенденції лише 2017 р., у якому доходи цільових фондів складають 3,76 відсотка. Це зумовлено значним надходженням коштів до цільового оборонного фонду шляхом конфіскованих коштів, отриманих від реалізації майна, конфіскованого за вчинення корупційного злочину в сумі 29,7 млрд грн.

Таблиця 1 Динаміка та структура доходів державного бюджету, млрд грн

Показники		2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.
Податкові надходження	План	502,55	630,10	760,02	840,60	826,26
	Факт	503,88	627,15	753,82	799,78	851,12
	Частка у загальних доходах бюджету	81,76%	79,04%	81,22%	80,11%	79,10%
Неподаткові надходження	План	87,65	112,40	144,99	155,38	184,42
	Факт	103,64	128,58	164,68	186,75	212,96
	Частка у загальних доходах бюджету	16,82%	16,21%	17,74%	18,71%	19,79%
Доходи від операцій з капіталом	План	1,27	0,37	0,35	1,24	0,66
	Факт	0,19	0,29	0,66	0,18	0,08
	Частка у загальних доходах бюджету	0,03%	0,04%	0,07%	0,02%	0,01%
Офіційні трансферти	План	8,62	5,70	7,78	8,36	10,52
	Факт	8,28	7,58	8,77	9,86	11,69
	Частка у загальних доходах бюджету	1,34%	0,95%	0,95%	1%	1,09%
Цільові фонди	План	7,88	22,70	4,87	1,73	0,19
	Факт	0,29	29,85	0,19	1,77	0,19
	Частка у загальних доходах бюджету	0,05%	3,76%	0,02%	0,18%	0,02%
Всього доходів	План	607,97	771,27	918,00	1 007,30	1 022,05
	Факт	616,28	793,44	928,11	998,34	1 076,03
	Відсоток виконання	101,37%	102,88%	101,10%	99,11%	105,28%

Джерело: розраховано авторами на основі [3]

Графічно структуру доходів Державного бюджету та частку податкових надходжень зображено на рис. 1.

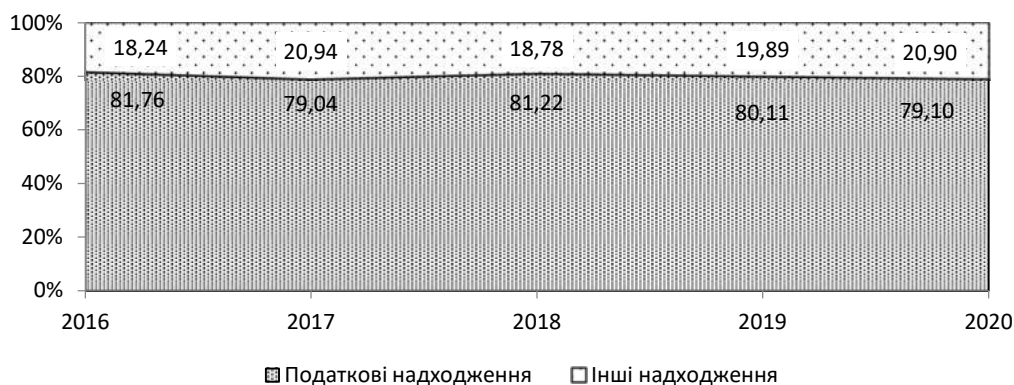

Рисунок 1 - Частка податкових надходжень у доходах державного бюджету України

Джерело: побудовано авторами на основі [3, 5]

Отже, можемо відмітити, що для акумуляції коштів у Державному бюджеті держава застосовує здебільшого податковий метод. А частка податкових надходжень становить понад три чверті.

На практиці податкові надходження класифікують не за видами податкових платежів, а за економічним змістом об'єктів оподаткування. Відповідно до бюджетної класифікації доходів [2] виділяють такі основні групи податків (рис. 2).

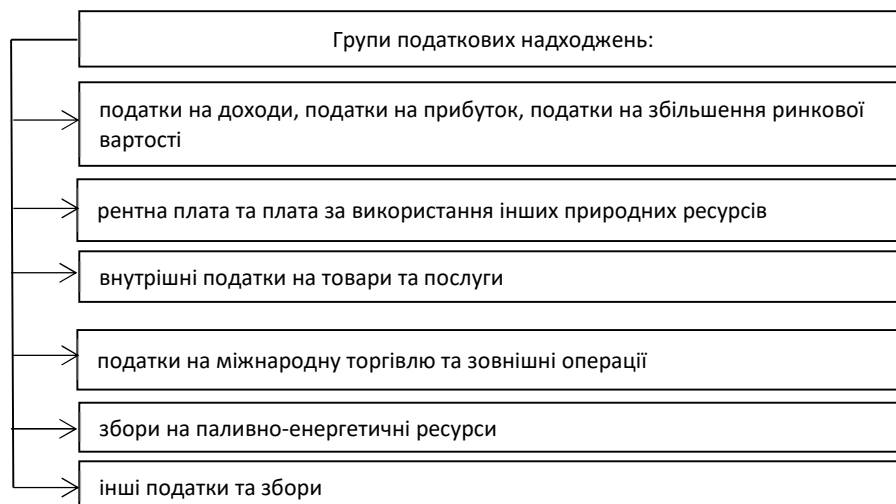

Рисунок 2 – Групи податкових надходжень відповідно до бюджетної класифікації доходів

Джерело: складено авторами на основі [2]

Аналіз динаміки та структури податкових надходжень за основними групами податків зображено в таблиці 2.

Таблиця 2 Склад і структура податкових надходжень до Державного бюджету України

Показники	2016 р.		2017 р.		2018 р.		2019 р.		2020 р.	
	Сума	%	Сума	%	Сума	%	Сума	%	Сума	%
Прямі	158,5	31,3	179,6	32,6	233,4	31,0	267,6	33,5	281,8	33,1
Податки на доходи, податки на прибуток, податки на збільшення ринкової вартості	114,2	22,7	141,9	22,6	188,6	25,0	217,0	27,1	226,0	26,6
ПДФО	59,8	11,9	75,0	12,0	91,7	12,2	110,0	13,7	117,3	13,8
в т.ч. ВЗ	11,5	2,3	15,1	2,4	18,7	2,5	22,4	2,8	23,9	2,8
ППП	54,3	10,8	66,9	10,7	96,9	12,9	107,1	13,4	108,7	12,8
Рентна плата	44,1	8,8	48,7	7,8	45,3	6,0	46,7	5,8	52,5	6,2
Збори на паливно-енергетичні ресурси (нараховані до 2016 р.)	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інші податки та збори	-0,6	-0,1	-11,0	-1,7	-0,5	-0,1	3,9	0,5	3,3	0,4
Непрямі	346,0	68,7	446,8	71,2	520,4	69,0	532,1	66,5	569,4	66,9
Внутрішні податки на товари та послуги	325,6	64,6	422,3	67,3	493,4	65,4	502,0	62,8	538,9	63,3
АП з вироблених в Україні товарів	55,1	10,9	66,3	10,6	71,1	9,4	69,9	8,7	80,4	9,5
АП з ввезених на митну територію товарів	35,0	6,9	42,0	6,7	47,7	6,3	53,5	6,7	57,8	6,8
ПДВ з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг)	148,5	29,5	183,5	29,3	210,8	28,0	240,8	30,1	269,6	31,7
Бюджетне відшкодування ПДВ	-94,4	-18,7	-120,1	-19,1	-131,7	-17,5	-151,9	-19,0	-143,1	-16,8
ПДВ з урахуванням відшкодування	54,1	10,7	63,5	10,1	79,1	10,5	88,9	11,1	126,5	14,9
ПДВ з ввезених на територію України товарів	181,5	36,0	250,5	39,9	295,4	39,2	289,8	36,2	274,1	32,2
Податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції	20,4	4,0	24,5	3,9	27,1	3,6	30,1	3,8	30,5	3,6
Ввізне мито	20,0	4,0	23,9	3,8	26,6	3,5	29,9	3,7	30,2	3,5
Вивізне мито	0,4	0,1	0,6	0,1	0,5	0,1	0,2	0,0	0,3	0,0
Всього	503,9	100	627,2	100	753,8	100	799,8	100	851,1	100

Джерело: розраховано авторами на основі [3]

Аналізуючи дані табл. 2, слід зазначити, що відбувається тенденція до постійного зростання номінального обсягу податкових надходжень. Якщо говорити про темп приросту до попереднього року, то у 2017 р. він склав 24,3%, у 2018 – 32,9%, у 2019 – 15,0% і у 2020 – 4,1 відсотка. Низький темп приросту податкових надходжень у 2020 р. пов'язаний з негативними проявами пандемії коронавірусу та карантинних обмежень.

Порівнюючи частки прямих і непрямих податків, можна побачити, що непрямі податки складають приблизно дві третини від загальної суми.

Серед непрямих податків найбільша частка належить ПДВ (близько половини від усіх податкових надходжень). Тому, можна зробити висновок, що ПДВ є основним бюджетотворювальним податком. Але при цьому слід зазначити, що умовно ПДВ можна поділити на ПДВ з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) та ПДВ із ввезених на територію України товарів. Тож, якщо порівняти ці величини, то частка ПДВ з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) становить близько 10-11%, а ПДВ з ввезених на територію України товарів складає близько 40 відсотка. Така низька частка ПДВ з вироблених в Україні товарів, (робіт, послуг) пов'язана з великим обсягом бюджетного відшкодування ПДВ, яке не завжди в нашій країні було законним. І хоча з 1 січня 2015 р. і запровадили електронне адміністрування ПДВ, яке мало б унеможливити формування фіктивного податкового кредиту, проте і на сьогодні існує безліч схем, які використовуються для мінімізації ПДВ та отримання неправомірного відшкодування ПДВ з бюджету.

Також серед надходжень від непрямих податків приблизно 15-17% належить акцизному податку. Акцизний податок також можна умовно розділити на

акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) та акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції). Якщо аналізувати акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції), то найбільша частка (майже половина) припадає на тютюн та тютюнові вироби. При чому даний вид надходжень буде зростати до 2025 р., у контексті імплементації угоди про асоціацію з ЄС. Так, відповідно п. 17 підрозділу V Розділу XX перехідних положень Податкового кодексу України в Україні запроваджено поетапне зростання ставок акцизного податку на тютюн та тютюнові вироби та доведення їх до рівня ЄС з 1 січня 2021 р. по 31 грудня 2024 року. Серед акцизного податку з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) найбільша частка припадає на пальне.

Частка податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції, куди входить ввізне та вивізне мито, становить близько 3,5-4 відсотка.

Щодо прямих податків, то їх частка становить приблизно третину від загальної суми податкових надходжень. До даної групи належать податки на доходи, податки на прибуток, податки на збільшення ринкової вартості, рентна плата, збори на паливно-енергетичні ресурси та інші податки.

Найбільша частка належить податкам на доходи, податкам на прибуток, податкам на збільшення ринкової вартості, куди входять податок та збір на доходи фізичних осіб (в тому числі військовий збір) та податок на прибуток підприємств.

Частка ПДФО за останні 5 років має стійку тенденцію до зростання з 11,87% до 13,78 відсотка. Варто зазначити, що до реформи децентралізації частка ПДФО в державному бюджеті була значно меншою (див. рис. 3).

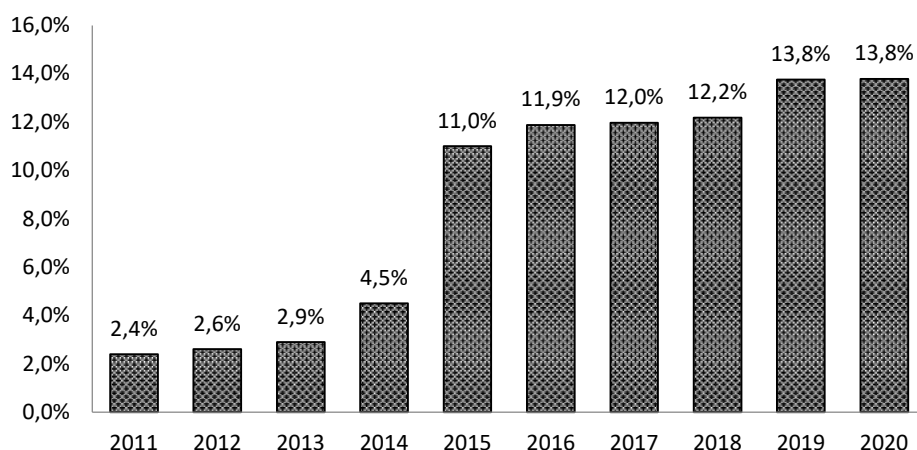

Рисунок 3 – Динаміка зміни частки ПДФО у доходах Державного бюджету України, %

Джерело: побудовано авторами на основі [3, 5]

Різне зростання частки ПДФО в загальній структурі Державного бюджету пов'язане з тим, що до 2011 р.

ПДФО був ресурсом виключно місцевих бюджетів, тобто всі 100% податку зараховувалися до місцевих

бюджетів. З урахуванням змін у Бюджетному кодексі, які вступили в дію з 1 січня 2011 р., у 2011-2014 рр. Державному бюджету України належало тільки 50% ПДФО, який сплачувався на території міста Києва. А починаючи з 1 січня 2015 р. до Державного бюджету почало надходити 25% ПДФО, що сплачується на відповідній території України (крім території міст Києва та Севастополя) та 60% – на території міста Києва. Крім цього до Державного бюджету зараховується 100% ПДФО від оподаткування пасивних доходів у вигляді

процентів на поточний або депозитний (вкладний) банківський рахунок (був запроваджений з 1 квітня 2014 р.), процентів на вклад (депозит) члена кредитної спілки у кредитній спілці [1].

Податок на прибуток підприємств (ПП) за аналізований період також має стійку тенденцію до зростання, а його частка від 10,67% у 2017 р. до 13,39% у 2019 році. При цьому, якщо проаналізувати динаміку та частку податку на прибуток на більшому часовому проміжку (рис. 4), то можна побачити іншу динаміку.

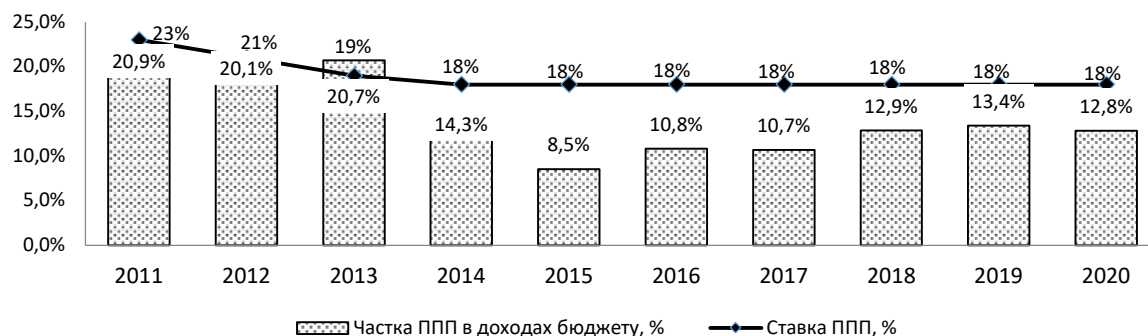

Рисунок 4 – Динаміка зміни частки ПП у доходах державного бюджету України та відсоткової ставки, %

Джерело: складено авторами на основі [3,5]

З рисунка 4 можна зробити висновок, що до 2015 р. тенденції щодо частки ПП має зворотній характер. Це пов'язане, по-перше, з поступовим зниженням ставок, яке відбувалося з метою стимулювання підприємницької діяльності. Так, у 2011 р. вона становила 23%, далі до 2014 р. вона поступово знижувалася до 18 відсотка. З 2014 р. базова ставка залишається незмінною на рівні 18 відсотка. По-друге, тенденція до зниження величини податкових надходжень до 2015 р. пов'язана із запровадженням податкових пільг для деяких видів діяльності. По-третє, із запровадженням реформи децентралізації змінилися пропорції розподілу ПП між бюджетами різних рівнів. Так, 10% ПП почало надходити до місцевих бюджетів в той час, як до 2015 р. до них спрямовувався лише ПП комунальної форми власності.

Рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів протягом останніх 5 років становила 5,8-8,8 відсотка. Щодо рентної плати, то теоретично вона не повинна розглядатися державою як бюджетоутворювальний податок. На перше місце повинна ставитися регулювальна функція (вилучення частини надприбутку суб'єктів господарювання – платників рентної плати) та екологічна функція (рентні платежі, разом з екологічним податком мають стимулювати раціональне природокористування, охорону і відтворення природно-ресурсного потенціалу). Однак, в Україні ставки рентної плати є досить високими, що вказує на домінування саме фіскальної функції.

Щодо зборів на паливно-енергетичні ресурси, то з 1 січня 2016 р. їх було скасовано. А в групу інших податків і зборів зараховуються надходження від екологічного податку. Від'ємне значення доходів даної групи податків у 2016-2018 рр. зумовлено значним обсягом коштів, що передаються місцевим бюджетам з Державного бюджету.

Аналізуючи фіскальну функцію податків, варто зазначити, що в нашій країні вона не реалізовується повною мірою. Наприклад, у дослідженні Інституту соціально-економічної трансформації, проведеному В. Дубровським та В. Черкашиним зазначається, що Україна потерпає від відносно високого розміру «тіньової економіки» – тобто економічної діяльності, з якої не сплачуються податки. Міністерство економічного розвитку, торгівлі та сільського господарства України оцінює її розмір у 34% від ВВП, що є більшим у порівнянні з розвиненими країнами, але схоже на показники країн із близькими до наших характеристиками якості врядування і доходу на душу населення [6].

Основні схеми мінімізації податків суб'єктами господарювання можна умовно поділити на дві групи. До першої відносять використання податкових лазівок і зазвичай називаються уникнення від сплати податків. До другої групи належать схеми з прямим порушенням законодавства, які називають ухиленням.

Запобігти використанню схем мінімізації податків першої групи можна шляхом внесення змін до податкового законодавства, а для ліквідації схем ухилення від сплати податків необхідно

удосконалювати механізми адміністрування та підвищувати рівень податкової культури платників податків.

Висновки. Як висновок, можна зазначити, що основним джерелом формування доходів Державного бюджету нашої країни є податки. Їх частка становить в середньому близько 80 відсотка. Непрямі податки становлять дві треті від суми усіх податкових надходжень. Основним бюджетоутворювальним податком у бюджеті нашої країни є ПДВ. Серед прямих податків найбільшу питому вагу мають ПДФО та ПП.

Щодо рентної плати, то її частка становить від 5,8% до 8,8% і це вважається високим показником, оскільки за своїм функціональним призначенням даний податок має виконувати більше регулювальні та екологічні функції.

Податкова система України постійно піддається реформам у пошуку оптимальних податкових ставок та найбільш ефективної організації податкової роботи. Однак, на жаль, максимальної ефективності все ще не досягнуто. Україна належить до групи країн з високою часткою «тіньової» економіки, а наявність неоподаткованої економіки зумовлює недонадходження грошових ресурсів до бюджету. Дані кошти могли б стати додатковим джерелом наповнення бюджету за умови внесення змін у податкове законодавство, що унеможливило б використання схем уникнення від сплати податків та вдосконалення системи адміністрування податків, що перешкоджало б можливості платників податків ухилятися від оподаткування.

Література:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. №2456-VI URL : <http://zakon.rada.gov.ua/go/2456-17> (дата звернення 10.03.2021).
2. Про бюджетну класифікацію : Наказ Міністерства Фінансів України від 14.01.2011 р. №11. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11/page> (дата звернення 01.04.2021).
3. Про виконання Державного бюджету України за 2016 рік : Звіт Державної казначейської служби України. URL : <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/richnij-zvit-pro-vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu-ukraini-za-2016-rik>.
4. Про виконання Державного бюджету України за 2017 рік : Звіт Державної казначейської служби України. URL : <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/richnij-zvit-pro-vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu-ukraini-za-2017-rik>.
5. Про виконання Державного бюджету України за 2018 рік : Звіт Державної казначейської служби України. URL : <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/richnij-zvit-pro-vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu-ukrayini-za-2018-rik>.
6. Про виконання Державного бюджету України за 2019 рік : Звіт Державної казначейської служби України. URL : <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/richnij-zvit-pro-vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu-ukrayini-za-2019-rik>.
7. Про виконання Державного бюджету України за 2020 рік : Звіт Державної казначейської служби України. URL : <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/richnij-zvit-pro-vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu-ukrayini-za-2020-rik>.
8. Зварич О. В. *Податкові надходження : методологія прогнозування* : монографія. Київ : КНТЕУ. 2013. 444 с.
9. Глухова В. І., Іванова А. П. Аналіз податкових надходжень до Державного бюджету України в сучасних умовах. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2017. № 5 (27). С. 111-114.
10. Черкашин В., Дубровський В. Порівняльний аналіз фіскального ефекту від застосування інструментів ухилення/уникнення оподаткування в Україні URL : <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2018/02/Instrumenty-uhylannya-vid-splaty-podatkov-2017-1.pdf> (дата звернення 01.04.2021).

References:

1. Verkhovna Rada of Ukraine. (2010). Budget Code of Ukraine (ActNo. 2456-VI, July 8). Retrieved from : zakon.rada.gov.ua/go/2456-17.
2. Ministry of Finance of Ukraine (2011). About budget classification (Order No. 11, January 14). Retrieved from : <http://zakon3.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11/page> [in Ukrainian].
3. State Treasury Service of Ukraine (2016). Reports on the implementation of the State Budget of Ukraine. Retrieved from : <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/richnij-zvit-pro-vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu-ukraini-za-2016-rik> [in Ukrainian].
4. State Treasury Service of Ukraine (2017). Reports on the implementation of the State Budget of Ukraine. Retrieved from : <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/richnij-zvit-pro-vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu-ukraini-za-2017-rik> [in Ukrainian].
5. State Treasury Service of Ukraine (2018). Reports on the implementation of the State Budget of Ukraine. Retrieved from : <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/richnij-zvit-pro-vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu-ukrayini-za-2018-rik> [in Ukrainian].
6. State Treasury Service of Ukraine (2019). Reports on the implementation of the State Budget of Ukraine. Retrieved from : <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/richnij-zvit-pro-vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu-ukrayini-za-2019-rik> [in Ukrainian].
7. State Treasury Service of Ukraine (2020). Reports on the implementation of the State Budget of Ukraine. Retrieved from : <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/richnij-zvit-pro-vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu-ukrayini-za-2020-rik> [in Ukrainian].
8. Zvarych, O. V. (2013). *Tax revenues: forecasting methodology* : monograph. Kyiv: KNTEU [in Ukrainian].
9. Hlukhova, V. I., & Ivanova, A. P. (2017). Analysis of tax revenues to the state budget of Ukraine in modern conditions. *Mizhnarodnyj naukovyj zhurnal «Internauka»*, 5(27), 111-114 [in Ukrainian].
10. Cherkashyn, V. & Dubrovskiy, V. (2017). Comparative analysis of the fiscal effect of the use of tax evasion / avoidance instruments in Ukraine. Retrieved from : <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2018/02/Instrumenty-uhylannya-vid-splaty-podatkov-2017-1.pdf> [in Ukrainian].

Ця робота ліцензована Creative Commons Attribution 4.0 International License